

Interpelacja nr 21480

do ministra środowiska

w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięć polegających na budowie budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz innych budynków, w tym przeznaczonych na cele turystyczne

Zgłaszający: Andrzej Matusiewicz

Data wpływu: 12-04-2018

Przemyśl, dnia 12 kwietnia 2018 r.

Szanowny Panie Ministrze,

uzasadnieniem niniejszej interpelacji jest niekorzystna sytuacja inwestorów - mieszkańców Bieszczad, którzy w wyniku uznaniowego działania właściwych organów administracji publicznej, tj. starosty oraz regionalnego dyrektora ochrony środowiska (dalej RDOŚ) muszą dla przedsięwzięć polegających na budowie budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz innych budynków, w tym przeznaczonych na cele turystyczne realizować obowiązek przedłożenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 w związku z koniecznością przeprowadzenia oceny oddziaływania na ww. obszar. Powyższe znacznie wydłuża proces inwestycyjno-budowlany oraz generuje dodatkowe koszty po stronie inwestorów, w wyniku oparcia treści raportu na specjalistycznych i niezwykle kosztownych badaniach. Dochodzi do skrajnych sytuacji, gdy badania trwają około 12 miesięcy i pomimo wykonania wielokrotnych wizji terenowych, organ żąda uzupełnienia raportu. Na podstawie przeprowadzonej oceny regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie odmawiające uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej OOS), jeżeli organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko, które nie jest bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony uzna, iż może ono potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, wydaje postanowienie w sprawie nałożenia obowiązku przedłożenia właściwemu miejscowo regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska dokumentów, o których mowa w art. 96 ust. 3 tejże ustawy.

W obowiązującym porządku prawnym nie uregulowano kryteriów, którymi miałyby się kierować właściwy organ, aby zakwalifikować dane przedsięwzięcie jako mogące negatywnie oddziaływać na przedmiotowy obszar. Wydane postanowienie ma charakter uznaniowy i zostaje zweryfikowane przez wyspecjalizowany organ.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 i 2 OOS, RDOŚ stwierdza w drodze postanowienia obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, w szczególności zważywszy na integralność i spójność tych obszarów oraz skumulowane oddziaływanie z innymi realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami. RDOŚ może uzasadnić

owe postanowienie, tym że zagrożenie dla gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 stanowi nie tylko fakt fizycznego zajęcia terenu, ale również wzrost oddziaływania skumulowanego na obszar działki i terenów sąsiednich. Niekiedy podnosi się wpływ przedmiotowych inwestycji również na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 lub odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

Organy administracji publicznej działają zgodnie z zasadą przezorności wyrażoną w prawie wspólnotowym, a obligatoryjność jej stosowania przez państwa członkowskie wynika z zapisu art. 191 ust. 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Organy powinny rozpoznawać ewentualne negatywne skutki oddziaływania, które nie mogą być do końca przewidziane na etapie planowania, oraz podejmować działania, mające chronić dany teren.

Wypada zauważyć, iż postanowienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 wiąże organ wydający decyzję, o której mowa w art. 96 ust. 1 OOS (art. 100 OOS). Inwestor dopiero w odwołaniu od decyzji wydanej przez ww. organ może zakwestionować ustalenia i warunki realizacji przedsięwzięcia.

Bieszczady są największym obszarem, w którym liczba siedlisk przyrodniczych i gatunków wymaga ochrony w ramach sieci Natura 2000 w województwie podkarpackim, w porównaniu z innymi obszarami Natura 2000. Jednakże poprzez nadinterpretację przepisów oraz przyznanie właściwym organom możliwości wydawania postanowień na zasadzie uznaniowości mieszkańcom gmin objętych obszarem Natura 2000 ogranicza się prawo do zabudowy, pomimo zgodności planowanych przedsięwzięć z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Tereny południowo-wschodniej Polski należą do jednych z najmniej rozwiniętych części kraju, głównie ze względu na ograniczenia związane z ochroną środowiska. Nie wydaje się więc zasadnym, aby również budowę domów jednorodzinnych oraz innych budynków, w tym przeznaczonych na cele turystyczne traktować w kategoriach przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

W związku z powyższym proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy nie wydaje się koniecznym podjęcie interwencji legislacyjnej mającej na celu doprecyzowanie przepisów normujących zagadnienie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, w celu zniwelowania ograniczeń dla inwestycji polegających na budowie domów jednorodzinnych oraz innych budynków, w tym przeznaczonych na cele turystyczne na tym obszarze?
2. Czy Ministerstwo Środowiska zamierza opracować strategię rozwoju zabudowy dla obszaru ochrony Natura 2000 Bieszczady PLC180001?

Z poważaniem

Andrzej Matusiewicz

Posel na Sejm RP